

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca 16. számú telephelyre.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A koronázási jubileum.

Kassa, június 7.

Negyven esztendeje, hogy Ferenc József magyar királyt a primás felkente és Andrássy miniszterelnök fejére tette Szent István koronáját. Negyven éve, hogy a fiatal osztrák uralkodó, a magyar királyok dicsőséges sorába lépett s ezt a nagyszerű évfordulót holnap ünnepli a királyhű, hódoló magyar nemzet.

Negyven év előtt a koronázási aktus nagy országos örömmel, kiújuló reménységnek, bátor és bizó hitnek volt a bölcsője. A fiatal királyt, aki véget vetett a szomorú elnyomásnak az egész ország rajongó szeretete ölelte körül. A nagy idő eltelével sok minden változott. A délceg ifjú királyból törődött agastyán lett, a nagy ünnep szereplő tanú jobbára már elporladtak, a keleti nivón álló ország, modern intézményeivel nyugati kulturámmal sorába szökött, a nemzet azonban a változatlanul régi, ugyan azzal a rajongó hűséggel állja körül az agg uralkodót ma is, mint négy évtizednek előtte. És a reményseink is megmaradtak, a vágyaink is változatlanok.

Mit gondol valjon holnap a király, midőn a Mátyás templom boltíve alatt magába mélyedve hálát ad a Gondviselésnek, hogy ezt a nagyszerű napot megélnie engedte? Mit gondol a király, aki trónján világtörténelmet látott végigzajlani, s élő tanúja az államfejlődés páratlanul álló távolságainak?

Elvonulnak-e lelki szemei előtt a negyvenéves uralkodás eseményei: a császári trónlépés, birodalma mindkét felében a szabadságharcok, a muszka segítség, utána egy évtizedig tartó keserves elnyomás, majd a kibékülés magyar népével, a koronázás, a cenzusos parlament, egy újabb vértelen szabadságharc, végül a népjogok parlamentje.

A távolságok, amiknek a király élő tanúja, úgy a politikában, mint kulturában páratlanok. 1848-ban jobbágy felszabadítás, utána jogfosztás, majd a vagyon cenzuson alapuló választó jog, most meg az általános titkos, községenkinti választás!

Melyik uralkodó élt át ilyen változást.

1848-ban még delizsansz, lovasposta, tutajok, ma vonat szeli át az ország minden részét, hajók terhét viselik folyóink, büszke hidak

ive hajlik vizeinken át, táviró, telefon, a találmányok minden kényelmétől dus az ország! Keveseknek adott trónon élni át ennyi haladást!

1848-ban, két-három magyar lap, szegényes magyar muzsa, — ma naponta 500 napilap készül az ország különféle részében, képtáraink, muzeumaink, színházaink, művészeink, íróink, szobraink, tudományunk kéredve verseng a külföld bármely nemzetével. És a király, aki látja kulturánkat embrióban látja ezt a gyönyörű virágzást.

Királyok élete, ha szép, Ferenc József élete a legszebbek közül való. Viharokat és derűs békét egyaránt élvezett, uralkodói pályája a legérdekesebbek közül való. És a király, ha a trón magasságában ül is, ember marad, miként emberek vagyunk mi is.

Az embernek voltak örömei, de volt olyan bánata, mely alatt sokan összeroskadtunk volna. Fia Rudolf halála és ami boldogult drága nagyszonyunk Erzsébet királyné tragédiája! Minő két csapás!

Mit gondol valjon holnap a király, aki ilyen multa vissza tud tekinteni? Aki tapasztaltabb, aki bölcsőbb, előrelátóbb, edzettebb, mint mindannyian a mai nemzedék közül. Ki tudna arra felelni?! Egy bizonyos, ha a lázas buzgalom, melylyel függő nagy kérdések tisztázását sieteti, azt jelenti, hogy utódjának rendbeszedett országokat akar hagyni, akkor a magyar nemzet teljes megértése következik.

A király élő tanúja annak, mire volt képes a magyar 50 év alatt, a király tudni fogja, hogy neki élete alkonyán még van egy nagy kötelessége: függetlenségünket minden téren elismerni. Ennek a reményében száll trónjához holnap áldás és buzgó fohász száz-ezrek ajkáról!

Városi ügyek, pártpolitika.

Válasz az Ab. Kassai Közlönynek.

Az Abauj-Kassai Közlöny kétségbe vonja, hogy az a néhány száz aláírás, melylyel Kassa színház fentartó társadalma Komjáthy Jánost követeli színházgátnak, Kassa közvéleménye volna. Mi viszont kétségbe vonjuk, hogy a közvéleményt a lőcsei ház azon közgyűlési tagjai képviselik, kik elbizakodottságukban már úgy beszélnek, mintha örök időkre személyükhöz volna láncolva a város sorsa. Ma övök a döntő szó a közgyűlésen, ami korántsem jelenti, hogy magatartásuk mindenben fedi a kassai polgárság véleményét, akaratát.

A Napló véleményét a polgárság egyetemes érdeke hatotta át mindenkoron. Fel fogásunkat nem a helyi bálványok tetszéséhez alkalmaztuk, hanem igyekeztünk minden városi ügyben a polgárság érdekeit fedő magatartást tanusítani. Ennek köszönheti lapunk megerősödését, ennek tudható be, hogy rövid idő alatt gyökeret vert a közönség körében. És ha a Közlöny szerint kicsi legény is a Napló, vigasztal bennünket, hogy az öregség alkonyán szendergő újság, bizonyára nem önmagát vette alapmértékül; ennyire szerénytelennek elaggott kartársunkat nem tartjuk.

A Napló által felvetett pártkérdésre a Közlöny mulatságos naivitással azt kérdezi, ha nincs párt Kassán, hát akkor kinek irunk mi koalíciós politikát? A közönségnek tisztelt kartárs, és nem a kassai pártnak! A közönségnek, melyről feltételezzük, hogy tulnyomóan a nemzeti politika híve. És ha ebben tévednénk, annál inkább kötelességünk volna, hogy nemzeti politikát hangoztassunk azon egyszerű okból, mert olyan városban, hol a nemzeti érzést intenzív pártélet nem ápolja, a politikai lelkiismeret ébren tartása a sajtó feladata.

Külföldi szenzációk.

(A berlini udvar botránya, — Kompromittált hercegek. — Az állatkerti idyll.)

Szerte Németországban nagy hullámokat ver a kipattant udvari botrány, a melyet eleinte agyon akartak hallgatni, de maga a császár és a trónörökös is teljes világgosságot követelt még Harden leleplezéseinek megjelenése előtt. Az erősen megdagadt skandalumról ujabban — mint berlini tudósítónk táviratozza — a következő részletek szivárogtak ki:

A botrány középpontjában Eulenburg Fülöp herceg, a bécsi volt német nagykövet áll, aki Vilmos császárnak mindig legmeghíttebb környezetéhez tartozott. Akkor pattant ki az első leleplezés, amikor gróf Lynard, a potsdami lovasezred egyik kapitánya, hirtelen megvált a katonai szolgálatától, mert egy őrmester a nagy szemlén kilépett a sorból és bevádolta a kapitányt, hogy barátságával kinozza őt is, a csinosabb közlegényeket is. Gróf Lynardnak rögtönösen mennie kellett, jöllehet a hesseni nagyhercegnek sógora, a trónörökösnek kedves embere és sűrűn megfordult a berlini udvarnál.

Az udvarhoz közel álló körökből kiszivárogtatott, hogy a császár módfelett felháborodott gróf Lynard esetén, amelyet nyomon követett Frigyes Henrik porosz hercegnek, az elhunyt braunschweigi regensherceg fivérének skandaluma. A császár kinevezte a herceget a Szent János-rend lovagjává, de a lovaggáavatásból nem lett semmi, mert a herceget egy fiatal ember feljelentette a rendőrségen. . . Ebből csunya pörök kerekedtek, a herceg jogtanácsosa zsarolásért fogta pörbe a kérdéses ifjút, aki aztán eltűnt a német fővárosból Frigyes Henrik herceg csengő aranyaival a zsebében. Így végződött az állatkerti idyll. A berlini udvar pedig elvesztette Frigyes Henrik herceget.

Majdnem így járt gróf Hohenau, az elhunyt braunschweigi herceg mostohatest-

vére is, csak hogy az ő botránya nem kavart sok vizet, mert sietett eltűnni a szereplés színteréről. Annál nagyobb por vert föl Eulenburg Fülöp hercegnek, a császár felelősség nélkül büszkélkedő meghitt tanácsadójának esete. A finom diplomata különösen kitűrtette kegyeivel L. francia katonai attasét, akit a berlini udvarnál felette kedveltek, mert csinos volt, elegáns és kitűnő táncos; még azután is hogy Eulenburg Fülöp herceg szemétt vetett rá, gyakran meg volt hiya a liebenbergi kastélyba, mikor a császár is ott vadászgatoit.

Aztán egy szép napon megjelent Hardeggnek egy cikke a hercegről meg a csinos attaséről: nem telt bele egy hét és a francia kormány visszarendelte a derék és felette deli ifjút Berlinből.

A harmadik egyetem.

Ipari főiskola Szegeden.

Kétmillió kétszáz ezer korona költséggel.

A harmadik egyetemért versengő városok sorában Szeged komolyabb számba jövő város volt mindaddig. Szegedi híradások szerint a város közgyűlése elé egy nagyszabású terv kerül még ebben a hónapban, mely szerint Szegeden ipari főiskolát tagnak létesíteni.

Ennek a nagyszabású tervnek keresztülvitele folytán Szeged elesik a harmadik egyetemről, mert az ipari főiskola, amely műegyetemi rangú lenne, főiskolát jelent.

A kereskedelmi és iparkamarában Szegeden tegnap nagy tanácskozás volt, melyen Szeged város részéről Lázár György polgármester és Gál Endre tanácsos, az állam részéről Péterffy Lajos kereskedelmi miniszteri tanácsos és Torday osztálytanácsos is résztvettek.

A tárgyalások eredményeképp a közgyűlés elé viszik a költségelőterjesztést, mely a főiskolát két millió kétszáz ezer koronával létesíti, mely összegből egy millió négyszáz ezer koronát az állam, nyolcszáz ezer koronát pedig Szeged városa adna a főiskola céljaira, azonfelül a város adja a telket is.

A főiskolának gépészeti és elektrotechnikai osztályai lesznek, továbbá különféle szaktanfolyamokat fognak tartani benne.

A jelenleg meglévő fa- és fémipari iskola fémipari osztályai megszűnnek. A faipari osztályt a város állami támogatással fenntartja. Az iskolát 180—300 növendék befogadására tervezik; de az állam magára vállalta az intézet fejlesztését.

A város tanácsa a megállapodást az e hónap közgyűlésére elé terjeszti, a mely előreláthatólag elfogadja az előterjesztést.

Főiskolája lesz tehát Szegednek; de ezzel körülbelül eldőlt a harmadik egyetem sorsa is, a melyet Szeged most már semmiképp sem kívánhat magának. De annál nagyobb joggal vindikálhatja magának a harmadik egyetemet Kassa, melynek az agítációt folytonosan ébren kell tartani.

A kassai sajtó képviselői.

A pécsi ujságíró-kongresszus.

Matzner és László „szerkesztő” urak.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége vasárnap tartja meg Pécsen idei kongresszusát. Az országos gyűlésen a kassai sajtót — Matzner Samu és László Béla akarja képviselni. Mind a két ur ajtót téveszt, ha a hirlapírók kongresszusán szerepel. Ott nem a kiadók, a koldusmódra fize-

tett ujságírók zsirján élőködő laptulajdonosok kongresszusát hívták egybe, ott a vidéki sajtó szellemi munkásai adtak egymásnak országos találkát. Már pedig e két urnak vajmi kevés köze a hirlapírás szellemi munkájához.

László Béla, szokott olykor értelmetlen, zagyva, kinos feltűnést keltő színházi kritikákat és a nyelvtan elemei szabályaiba ütköző mondatokat leírni, — teheti, mert nyomdája van és lapot nyomtat benne — de ez még nem jogcím arra, hogy e szellemi munkások elit társaságába becsempészkedjék s Kassát képviselje a hirlapírók gyűlésén.

Nincs joga Matzner Samunak sem arra, hogy idegen városban idegen tollakkal ékeskedjék és hirlapírók üszteletére rendezett diszelőadásokon reprezentáljon, a nekik rendezett diszebedéket végig egye és tört magyarságu beszédével állanlóan rebuszokat adjon fel az ott egybegyűlt magyar szellemi munkásoknak, akik nem fogják tudni megérteni, hogy lehet ilyen stílussal egy kuruc város sajtóorganumát megszerkeszteni.

E két urnak a sajtó kongresszuson való hivatatlanságát nem kell bővebben bizonyítanunk, mert közismertek Kassán mindkettejük kvalitásai, melyek semmiesetre sem képesítik őket arra, hogy egy országos kongresszuson Kassa sajtóját képviseljék. Ez a kassai sajtó szolgálatait igénybe vevő közönségnek ép úgy szerelmére lenne, mint ahogy a sajtó szellemi munkásnémet kompromittálna.

Reméljük, hogy helyes üzleti érzellem befogja látni mind két ur, hogy Pécsen a sajtókongresszuson rossz helyen kereskednének, és engedve a jobb belátásnak, nem fogják igénybe venni se az oda szóló vasúti szabadjegyeket, sem nem fogják bitrolni ott a sajtó munkásait megillető jogokat, hanem megelégszenek annyival, hogy a „szerkesztésük” alatt megjelenő lapok szellemi munkásainak továbbra is a vállaira kapaszkodva itthon, mint szerkesztő urak fognak szerepelni.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

Viharos ülés.

Vajda megjelenése a házban.

Izgalmas jelenetek.

Budapest, junius 7.

A képviselőház mai ülése rendkívüli viharral és botránnyal kezdődött. A Háznak rég nem volt ilyen izgalma, mint a mai, mely váratlanul, kiszámíthatatlanul jött.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Egy pár pillanattal az ülés megnyitása után, több nemzetiségi képviselő kíséretében megjelent a Házban Vajda Sándor, ki oly szégyenletes tettek után távozott a Házból és azóta ott nem is mutatkozott.

A képviselőházat valósággal megdöbbenette a nemzetiségi képviselő vakmerősége. Egy pillanatnyi csend állott be, de aztán vad kiáltások törtek ki:

- Ki vele! Mit akar itt.
- Ki vele! Hogy mer idejönni.
- Takarodjék! Ki vele!
- Gazember! Hazaáruló!

Wekerle Sándor miniszterelnök megszólítja Vajdát. Azt kérdi tőle, hogy ki oly sokat távoltartotta magát

a Háztól, nem az ide nemtartozását akarta-e evvel demonstrálni?

A miniszterelnök és Vajda beszélgetése elvesz abban a hangzavarban, mely a Házat betölti. A két beszélő alak heves gesztusokkal áll egymással szemben a Ház előtérében.

A zaj, a kiáltások egyre fokozódnak! Az emberek felemelkednek és Vajda felé közelednek.

Horváth Boldizsár rá akar rohanni, de a Vajdát körülvevő nemzetiségiek meggátolták ebben.

Vajda eközben leül helyére.

Szünetlenül ezek a kiáltások zúgnak feléje:

— Hitvány gazember!

— Hazaáruló gazember!

Justh Gyula indítványozza, hogy mivel egy gazember van a Házban, a Ház addig ne tartson ülést, míg a gazember a Házból nem távozik.

— Ki a gazemberrel! zugja a Ház.

Rátkay László becsületbeli kötelességévé teszi Vajdának, hogy azonnal elhagyja a magyar törvényhozás termét.

Olyan óriási zugás támadt, melyben egy szót sem hallani.

Elnök az ülést fölfüggeszti.

A nagy kavardásban a képviselők a nemzetiségi csoport felé rohannak. Már-már tettelegességre kerül a sor, ekkor Vajda, Maniu képviselő személyes védelmében és a nemzetiségi csoporttal kísérve elhagyja a Házat.

Szünet után Juszt újból megnyitja az ülést.

Hammersberg László interpellációt jelent be Tisza István tegnapi, a zárszámadási bizottság előtt tett kijelentései kapcsán.

Majd folytatják a

vasutasjavaslat

tárgyalását.

Szmrecsányi György elfogadja a javaslatot.

Rökk István örömmel köszönti a javaslatot.

Babics horvát képviselő a javaslat ellen beszél. Nem fogadja azt el.

Hammersberg László

interpellációjára

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány a rendelkezési alapot nem veszi igénybe. Mihelyt a költségvetés megszavazta, vizstaterítette az onnan átvett összeget.

A Ház a választ tudomásul veszi. Evvel az ülés véget ért.

UJDONSAGOK.

— Koronázási jubileumi istentisztelet. Ő Felsége magyar királyá történt megkoronázásának 40. évfordulója alkalmából a kassai izr. anyahitközség Rákóczi-körti nagytemplomában szombaton, junius 8-án d. e. 11 órakor lesz a hálaadó istentisztelet.

— Kassai pincérek bérmozgalma. A kassai szervezett pincérek bérmozgalmában, holnap járt volna le a feltételek elfogadásá-

nak határideje. A vendéglősök és a kávé-sok újabb 8 napi határidőt kértek a tárgyalások lefolytatására.

— **A koronázás jubileuma.** Fischer-Coibrie Agost kassai püspök a koronázás negyvenedik évfordulója alkalmából pástortlevelet bocsátott ki. A pástortlevelében a többi között ezeket mondja:

A magyar nemzetnek apostoli királya iránti hagyományos törhetetlen hűségének s odaadó ragaszkodásának tanujelekként szálljon föl e napon hő hálaimánk a királyok királyának trónjához ama buzgó esedezéssel, hogy az idegen nemzetek által is fejedelmi erényei miatt nagyrabecsült királyunk atyai bölcs és szeretetteljes uralkodásának még sokáig örvendhessünk. Mindezeknél fogva elrendelem: 1. hogy a megelőző vasárnap, junius 2-án, egyházmegyéim valamennyi templomában az ünnep jelentőségére a hívek figyelme fölhívassék, 2. hogy junius 7 én, az esti anyagi üdvözlés után az összes harangok félóránál szóljanak, jelezvén a nagy nap jelentőségét, 3. junius 8-án, a koronázás negyvenedik évfordulóján, székesegyházamban, valamint minden plébániai és szerzetes templomban a királyért veendő kollektával háláadó ünnepi szent mise mondassék, végén Te Deum-mal és az ehhez tartozó ima elénekülésével. 4. ezen háláadó isteni tiszteletre a közhatalóságok, az állami és községi intézetek meghívandók a katolikus iskolák ifjusága tanáraival és tanítóival megjelenni köteles, 5. a katolikus iskolákban lehetőleg alkalmas ünnep keretében az évforduló jelentősége megmagyaráztassék.

— **Postások nyári mulatsága.** A kassai posta- és táviró tisztikar junius hó 15. Bankón zártkörű nyári táncmulatságot rendeznek. A rendezőbizottság a következő: Diszelnök Pál Imre p. t. igazgató. Rendező bizottság: Fazekas Kálmán, Pajkossy János, Tamás László elnökök. Fekete Géza, Kászonyi Antal, Gyóry Gyula alelnökök. Halász Géza cigányvajda. Jegyzők: Dobler Lajos, Kalmár István, ifj. Mayer Sándor, Zsigmondy Zsigmond.

— **Kossuth-szobor Dobsinán.** Dobsináról jelentik: Dobsina város közönsége Kossuth Lajos emlékére szobrot emelt, melynek ünnepies leleplezése junius 16-án délelőtt fél 9 órakor lesz. Az ünnepségre meghívták Kossuth Ferencet is, aki alkalmasint el is utazik oda, de miniszteri minőségében nem vesz részt az ünnepségen.

— **Gotterhalte!** Lőcse város képviselő testülete az idén a helyőrséget nem hívta meg az ünnepi körmenetre, nehogy az egyházi ünnepen a Gotterhaltét játszsák. A mellőzés miatt, mint tudósítónk írja, a katonai zenekarnak megtiltották, hogy tisztelet adjon s polgári mulatságokon sem szabad a katonai zenekarnak játszania.

— **A vasárnapi munkaszünet a fürdőhelyeken.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter hatályon kívül helyezte hivatali elődjének azt a rendeletét, amely szerint fürdőhelyeken az ipari- és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhoz szállítás vasárnapokon és Szent-István napján a fürdő idény alatt déli tizenkét óráig végezhető. E rendelkezés következtében a fürdőhelyeken a kereskedelmi és ipari árusítás és házhozszállítás tekintetében az egyébként érvényes szabályok irányadók.

— **Elveszett** tegnap reggel a Sörház-utcától a Fő-utcaig vezető részen egy Nimecz Paula névre szóló, Első Magyar Általános Biztosító-Társaságtól származó életbiztosítási kötvény és egy nyugta. A becsületes megtaláló kéri, hogy jutalom ellenében szolgáltatassa azt át Nimecz Paulának Sörház-utca 9. szám alatt.

— **Aki ülni akar.** Trencsénből jelentik: A pozsonyi sajtóbiróság Albini Mártont a „Ludové Noviny“-ban megjelent ízgató cikkei miatt egy évi fogházra és 400 kor. pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet a kir. kuria helybenhagyta azzal, hogy a pénzbüntetés a lap kauciójából vonandó le. Al-

bini most azért folyamodott az igazságügy-miniszterhez, hogy a pénzbüntetés fogház-büntetésre változtattassék át.

— **A tót iskolák megvizsgálása.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az Árva-, Liptó- és Turócsmegyék területén lévő elemi iskolák megvizsgálására Pechán Adolf dr. reáliskolai tanárt küldte ki. A nevezett bejárta a felsőmagyarországi vidékeket és meggyőződött a többnyire tarthatatlan állapotokról. A legtöbb községi és felekezeti népiskola oly hiányosan van felszerelve, hogy a tanítástól üdvös eredményt nem is lehet várni. A tanerők is gyengék, számos helyen föltétlenül szükséges, hogy az állam népiskolát állítson. A miniszteri kiküldött mind ezekről részletes jelentésben számol be a miniszternek.

— **Lopás.** Tegnap éjjel Sztraka János Kárpát-utcai lakásába tolvaj hatolt be az egyik lakó szobájából 60 koronát elloptott. A rendőrség a tolvajt nyomozza.

— **Fel a kalappal!** A konvencionális udvariasság s a hivatalos etiquette már igen sok kacagató eseményre szolgáltatott okot. A polgári életben megmosolyogják az ilyesmit, de bizonyos ceremonialis külsőségek annyira beszívárognak a köztudatba, hogy többé fel sem tűnik fonákságuk. A szokásos utcai köszönelnél például nem tartják udvarias embernek azt, aki kalapiát nem lengeti a szélrózsa minden irányába, mikor ismerőseivel találkozik. A kalap eredeti rendeltetése ugyan nem több, mint akármely más ruhadarabé, de azért a kalapot — süsön bár a nap, zuhogjon bár az eső, döntőn bár fákat ki a nyájas estéli szellő, — le kell emelni a legkopaszabb fejről is, ha az ismerős ur, vagy még inkább hölgy közeledik. A kalap leemelése a közelfogás vaskalapossága. Bécsben azonban hadat üzennek ennek a szokásnak s egy liga alakult meg Harrach János gróf elnöke mellett, melynek tagjai csak szalutálva köszöntik az utcán járó ösmerőseiket. A liga tagjainak száma nagyon rohamosan gyarapodik, legfeljebb a kalapgyárosok agítanak ellene, mert ha az emberek nem emelik napjában néhány százszor meg a kalapjaikat, annak ők iszszák meg a levét.

— **Magyar ember dicsősége Amerikában.** Ruttkárol jelentik, hogy Manatej Albertet, a Carnegie-féle technikai főiskola tanárát a technikai tudományok baccalareusa címével tüntette ki a szenátus. A kitüntetett tudós a turócsmegyei Bisztricskán született és mint árva gyermek a lakatosmesterséget tanulta ki, majd Amerikába vándorolt ki és Edison gyárában talált alkalmazást. Itt a technikai tudományokat kezdte tanulmányozni, majd magára vonta az illető körök figyelmét és a Carnegie főiskola tanára lett.

— **Csődbejutott herceg.** Kölnből táviratozzák: Hollandus lapok híradása szerint a sgravenhagei törvényszék a múlt pénteken az Egravenhage közelében tekvő Oud-Wassernaar községben lakó Bentheim-Steinwirth Eberwyn herceg ellen csődbejt nyitott. Az összes ingókat és ingatlanokat legközelebb el fogják árverezni. A herceg tavaly szerelmi házasságot kötött Langenfeld Lili gödesbergi leánnyal. A házaspár huzamosabb időn át tartózkodott Godesbergben és igen könnyelműen költek. Később Oud-Wassenaarban birtokot vásároltak. Számos nyugat németországi és hollandus kereskedő szenved jelentékeny kárt a herceg csődbejtásával.

— **A kételyek kételye.** A „Lugosi Hir-lap“ utolsó számában olvassuk a következő kis közleményt:

Kételyek. Több oldalról halljuk, hogy azon emberek bérencei, akiknek lapunk iránya úgy hat testükre, mintha pokolfenekén tüzes vassal azt égetnék, ezen bérencek azt akarják elhitetni a közönséggel — akiknél ugyancsak megerőltetik magukat — hogy minékünk meghibbant az eszünk (?). Ilyen

álnok, pimasz módot akarnak felhasználni terjesztésükkel ellenünk, hogy a közönség bizalma irántuk esetleg megcsökkenjen. Mi úgy látjuk, hogy a közönség nagy része szintén elfordult azon emberektől és bizalmukat ép úgy veszítették el irántuk, mint mi magunk is. Szerencsétlen bolondok (?). Vagy ezen közönség szintén eszét veszítette és mind megbolondult? Nem-e áll ez megfordítva? . . . A lugosi közönség ezek után bizonyára meg van győződve arról, hogy a leggaládabb aknamunka folyik a becsületében, egzisztenciájában, megtámadott ujság ellen. Mi nem mernénk még egészen pártján állani, mert szégyenljük ugyan magunkat, de nem ismerjük az ügyet.

— **Egy amerikai ujsággalotáról.** New-yorki tudósítónk írja: Az „Evening Post“, melyet joggal tartanak a legelőkelőbb amerikai ujságnak, új otthont épített magának s abba röviddel ez előtt beköltözött. A new-yorki felhőkparók közül ez egyike a legkényelmesebb és legművészebb kivitelű épületeknek, ha ugyan azok közé számíthatjuk a 13 emeletes házat, ma, mikor már 41 és 45 emelet egymástratornyosításával foglalkoznak. Nevezett lap természetesen az épület nagy részét más célokra adta bérebe, mert számára elég a négy alsó emelet, egy része a földszintek a közönséggel való érintkezés végett és két emelet a föld alatt, mely csomagoló helyiségül szolgál. A kiadóhivatali és szerkesztőségi belső berendezés művészi izlésről tanuskodik, mely Newyorkban eddig csak gyéren nyilatkozik meg. Legjobban a szép könyvtár nyerte meg tetszésünket, mely közül a szerkesztők szobái vannak közben elhelyezve, továbbá a szedőterem, mely jó levegőjével és világosságával nem egy muzeumigazgató irigységét ébreszthetné fel. A korrektorkok terme is nagy figyelmet érdemel. Tudvalevő, hogy a korrekturaolvasás úgy történik, hogy két korrektork dolgozik egyszerre. Az egyik olvassa a kéziratot s a másik kiigazítja a kefelevonatot. Az Evening Postnál feltűnt, hogy ott a felolvasást nő s a javítást férfi végzi. Látogatásunk a tizennegyedik emeleten levő kis vendéglőben ért véget, ahol a lap szerkesztői és munkatársai a saját kacsáikat fogyasztják el, ahelyett, hogy a közönségnek adnák be, s ahol oly kilátásban gyönyörködnek, melyért mindenki megirigyelheti őket. Az ablakok a népesen vígan, eszélisen hömpölygő Hudsonra nyílnak és a napsugaras Newjersey partjára.

— **Báró Kozmitza Miklós** (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön. Telefonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vérbőségben, verőzéri pangások esetén, máj, és lépbajokban, aranyérben *nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez*, — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserűvíz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vizei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák árai mérsékeltek. A t. c. közönség szórakoztatására szolgálnak, fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgóteremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kitűnő vezetése alatt áll. Villamos- és telephon-állomás. Fürdő-prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

Egy fiatal hölgy francia és német nyelv tanítására, esetleg mint társalkodónő előkelő család gyermekeihez július hó 1-től a nyári hónapokra állást keres. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz küldendők be.

Gyümölcsfákkal beültetett gyönyörű quadrát telek egyszobás kis kerti lakkkal, a kir. tábla és polgári iskolához közel, **jutányosan eladó** esetleg bérbeadó.

Bővebbet Hellvig Zs. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. alatt.

Langue française. Nyári tanfolyam

Kezdek és haladók, kik a francia nyelvet a nyári hónapokban elsajátítani akarják, jelentkezhetnek személyesen vagy levélel Búée tanár urnál, Klubusitzky-utca 13 a. 12 órakor délben vagy este 7—8 óra között.

Fényképezési készülékek és vegyszerek

eredeti gyári áron kapható

MILDNER FERENCZ

kir. akadémiai könyvkereskedésében **KASSÁN, Fő-utca 52. sz.** Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Részletfizetés nincs kizárva.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen
Jelentkezések naponta délelőt 8—10 óráig s délután 1—4-ig.

Jelentkezni lehet **Vitéz A. könyvkereskedésében.**

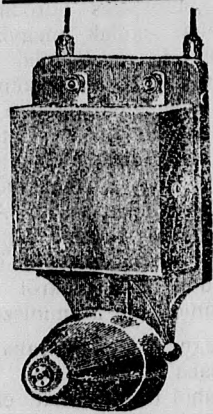
Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900, 2 arany érem.

Kiadó: **Muranyi József.**

BALLA MIHÁLY

mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 32. L **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral **a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben** a versenyt felveszem.

Állandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek.** Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:
KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a sörfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: **KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. I. em.**

TELEFON: 323. (vagy: **BARKÓCZY-UTCA 5.**) TELEFON: 325.

Elvállalja bárminemű elektromos világítás és erőátviteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét, azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglévő berendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű, az elektromos telepek és magánosok részére szükséges világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**